

Strategisk överenskommelse avseende samverkan mellan Arbetsförmedlingen i Malmö och Malmö stad

Resultat av samverkan 2021

Datum: 2022-04-22

Författare:

Alexander Blümke, Malmö stad

Mattias Friman, Arbetsförmedlingen

Helena Hansson, Malmö stad

Aleksandra Kovacevic, Malmö stad

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Vikten av samverkan	3
3 Samverkan inom ramen för SÖK och övrig samverkan.....	4
3.1 Samverkan inom ramen för lokala överenskommelser	4
3.2 Övrig samverkan mellan Arbetsförmedlingen och Malmö stad	7
4 Samverkansvolymen.....	8
5 Resultat av samverkan.....	11
5.1 Resultat från arbetsprocesser	12
5.2 Resultat från övrig samverkan	13
6 Uppföljning av SÖK-målen 2021	15
6.1 SÖK-mål - Antalet bristyrken i Malmö ska bli färre.....	15
6.2 SÖK-mål - Andelen arbetslösa Malmöbor som börjar arbeta eller studera ska öka jämfört med året innan.....	16
6.3 SÖK-mål - Sysselsättningsgraden för Malmös nattbefolkning ska överstiga motsvarande procentuella förändring i riket.....	17
6.4 SÖK-mål - Fler med försörjningsstöd ska bli självförsörjande genom arbete, studier eller annan försörjning jämfört med året innan.....	19
6.5 SÖK-mål - Andelen av befolkningen 16–64 år som har förgymnasial utbildning som högsta avslutade utbildningsnivå ska minska jämfört med året innan.....	20
7 Sammanfattande diskussion och förslag.....	22

1 Inledning

Den strategiska överenskommelsen (SÖK:en)¹ är en överenskommelse om samverkan mellan Malmö stad och Arbetsförmedlingen och leds av en strategisk styrgrupp. Överenskommelsen innehåller parternas uppdrag, principer för samverkan och gemensamma målsättningar. Fyra operativa styrgrupper har under 2021 haft i uppdrag av den strategiska styrgruppen att leda det operativa arbetet utifrån ett givet ansvarsområde. I de operativa styrgruppernas ansvar ingår bland annat att organisera det operativa arbetet så att målen i den strategiska överenskommelsen påverkas i önskad riktning. I år har de operativa styrgrupperna själva redogjort för arbetet som har bedrivits inom ramen för de lokala överenskommelserna under 2021 till den strategiska styrgruppen.

Samverkan mellan Malmö stad och Arbetsförmedlingen är mer omfattande än det som ryms direkt under den strategiska överenskommelsens styrning. Övrig samverkan kan exempelvis handla om ESF-projekt eller insatser som sker inom ramen för FINSAM i Malmö. I många fall är denna övriga samverkan tätt knuten till arbetet inom den strategiska överenskommelsen och vissa fall ett resultat av beslut inom den strategiska överenskommelsen. Ett exempel på detta är ESF-projektet Malmökraften 2.0. Det går därför inte alltid att dra en skarp gräns mellan samverkan inom ramen för den strategiska överenskommelsen och övrig samverkan.

Mot bakgrund av att de operativa styrgrupperna själva har redogjort för sitt arbete 2021 är detta en rapport vars syfte är att presentera omfattningen av Malmöbor som berörs av samverkan mellan Malmö stad och Arbetsförmedlingen samt de olika former av resultat som kan knytas till samarbetet.

2 Vikten av samverkan

För Malmö stad och Arbetsförmedlingen är drivkraften till samverkan att organisationerna ofta behöver varandra för att gemensamt kunna stödja arbetssökande Malmöbor på ett sätt som organisationerna inte klarar på egen hand. Att kommunen och Arbetsförmedlingen ska samarbeta finns också uttryckligen angivet i till exempel socialtjänstlagen och i de regleringsbrev för budgetåren 2021 och 2022 som regeringen beslutat om avseende Arbetsförmedlingen. I Malmö stad har kommunfullmäktige beslutat om reglemente som anger att arbetsmarknads- och socialnämnden ansvarar för hanteringen av överenskommelser mellan stat och kommun inom arbetsmarknadsområdet.

Det är inte aktuellt att samverka kring alla arbetssökande Malmöbor, men för vissa enskilda och för vissa särskilda grupper av arbetssökande kan en väl fungerande samverkan vara avgörande för att den enskilda Malmöbon ska få ett bra stöd för att etablera sig på arbetsmarknaden. För en arbetslös Malmöbo som uppbär ekonomiskt bistånd kan det vara av vikt att samtidigt kunna ta del av socialtjänstens insatser, kommunala arbetsmarknadsinsatser och Arbetsförmedlingens arbetsmarknadspolitiska program i form av exempelvis arbetsmarknadsutbildning eller anställningsstöd. För en nyanländ Malmöbo i etableringsprogrammet är väl fungerande samverkansstrukturer mellan Arbetsförmedlingen och kommunen viktiga för att få till stånd en kombination av till exempel arbetsmarknadsplanering, svenska för invandrare (sfi) och samhällsinformation. Samverkan är

¹ Arbetsförmedlingens diarienummer: Af-2019/0000 6957-7

också ofta en förutsättning för att skapa insatser för särskilda grupper av arbetssökande till exempel genom FINSAM i Malmö och genom ESF.

3 Samverkan inom ramen för SÖK och övrig samverkan

Samverkan mellan Malmö stad och Arbetsförmedlingen har under 2021 skett inom ramen för den strategiska överenskommelsens struktur och genom övrig samverkan.

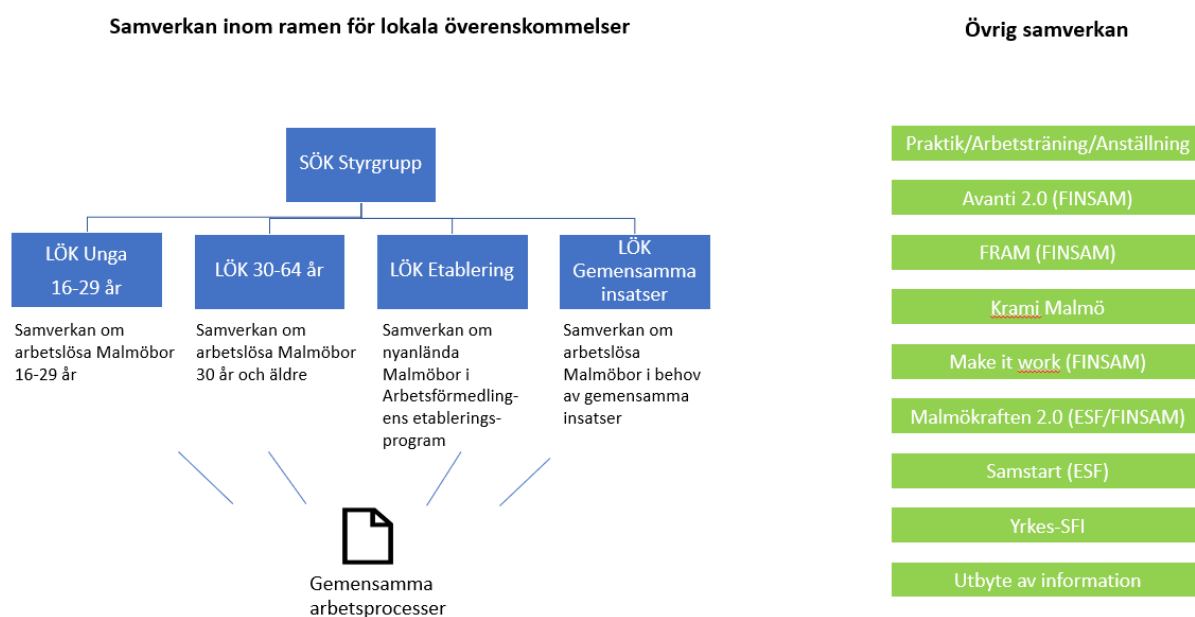

Bild 1. Bild för att visualisera samverkan mellan Malmö stad och Arbetsförmedlingen. Källa: Analysgruppens egen bild

3.1 Samverkan inom ramen för lokala överenskommelser

Inom ramen för den strategiska överenskommelsen har det under 2021 funnits fyra lokala överenskommelser (LÖK:ar) för samarbete kring särskilda målgrupper. Tre av överenskommelserna gäller från november 2020, den fjärde, *LÖK Etablering* gäller från och med januari 2020. Sammantaget finns nu tre målgruppsinriktade överenskommelser;

- 1) *LÖK Unga 16–29 år*,
- 2) *LÖK 30–64 år* samt
- 3) *LÖK Etablering*

Därutöver finns

- 4) *LÖK Gemensamma insatser* inom vilken gemensamma insatser utvecklas.

Gemensamt för LÖK:arna är att arbetet inom respektive LÖK leds av en operativ styrgrupp och att samverkan organiseras utifrån följande utgångspunkter:

- att målgruppens behov löpande kartläggs och identifieras
- att de behov som identifierats hos målgruppen omhändertas genom nya eller befintliga

former för samarbete, arbetssätt eller insatser (som benämns arbetsprocesser).

Parterna ska i samverkan verka för att kvinnor och män ges lika förutsättningar att ta del av den samverkan som erbjuds inom ramen för överenskommelsen. De operativa styrgrupperna ansvarar för uppföljning av respektive lokal överenskommelse och för att uppföljningens resultat tas till vara för att utveckla samverkan. De operativa styrgrupperna rapporterar till styrgruppen för den strategiska överenskommelsen.

3.1.1 Lokal överenskommelse om samverkan för unga Malmöbor 16–29 år (LÖK Unga 16–29 år)

Överenskommelsen syftar till att genom samverkan förbättra kompetensförsörjningen och påskynda Malmöbornas, 16–29 år, etablering i arbetslivet. Målgruppen är de Malmöbor i åldersgruppen 16–29 år som för sin etablering i arbetslivet bedöms ha behov av stöd och insatser från både Malmö stad och Arbetsförmedlingen. Målsättningen med överenskommelsen är att arbetslöshetsnivån i Malmö kommun för personer 16–29 år ska pressas mot rikssnittet för åldersgruppen genom att målgruppen börjar arbeta eller studera. Ung Malmö är en viktig gemensam arena för samverkan kring målgruppen.

3.1.2 Lokal överenskommelse om samverkan för Malmöbor 30–64 år (LÖK 30–64 år)

Överenskommelsen syftar till att genom samverkan förbättra kompetensförsörjningen och påskynda Malmöbornas 30–64 år etablering i arbetslivet. Målgruppen är de Malmöbor i åldersgruppen 30–64 år som för sin etablering i arbetslivet bedöms ha behov av stöd och insatser från både Malmö stad och Arbetsförmedlingen. Målsättningen med överenskommelsen är att arbetslöshetsnivån i Malmö kommun för personer 30–64 år ska pressas mot rikssnittet för åldersgruppen, genom att målgruppen börjar arbeta eller studera.

3.1.3 Lokal överenskommelse i Malmö gällande vissa nyanlända invandrare som omfattas av lag (2010:197) och förordning (2017:820) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare (LÖK Etablering)

Överenskommelsen syftar till att tydliggöra uppdrag, ansvarsfördelning, roller och rutiner mellan Arbetsförmedlingen, Malmö stad, Migrationsverket, Region Skåne, Statens servicecenter och den idéburna sektorn. Målet är att underlätta och påskynda etablering i arbets- och samhällslivet för vissa nyanlända invandrare. Insatserna ska ge de nyanlända förutsättningar för egenförsörjning och stärka deras aktiva deltagande i arbets- och samhällslivet. Samverkan handlar exempelvis om att erbjuda de nyanlända arbetsmarknadsplanering, svenska för invandrare (sfi), ekonomiskt bistånd i väntan på etableringsersättning, vägledning, samhällsinformation med mera.

3.1.4 Lokal överenskommelse om samverkan kring gemensamma insatser för Malmöbor 16–64 år (LÖK Gemensamma insatser)

Överenskommelsen syftar till att genom samverkan förbättra kompetensförsörjningen och påskynda Malmöbornas etablering i arbetslivet. Målgrupper för överenskommelsen är dels 1) Malmöbor i åldersgruppen 16–64 år som för sin etablering i arbetslivet bedöms ha behov av stöd och insatser från både Malmö stad och Arbetsförmedlingen, dels 2) de arbetsgivare som har ett kompetensförsörjningsbehov inom ett bristyrke och/eller som vill samarbeta kring gemensamma insatser för att föra Malmöbor i målgruppen till arbete eller studier. Överenskommelsens målsättningar är att skapa gemensamma insatser som för Malmöborna till arbete eller studier och att förbättra kompetensförsörjningen för företag med kompetensförsörjningsbehov, i första hand inom bristyrken.

3.1.5 Arbetsprocesser inom ramen för de lokala överenskommelserna

Under 2020 påbörjade styrgrupperna för de lokala överenskommelserna ett arbete med att formulera och utveckla arbetsprocesser som reglerar hur vissa samarbeten ska fungera. Under 2021 har arbetet fortsatt och arbetsprocesserna har publicerats på Arbetsförmedlingens och Malmö stads nya gemensamma hemsida för samarbete². Arbetsprocesserna har därmed gjorts tillgängliga för samtliga medarbetare inom de båda organisationerna.

Arbetsprocesserna innehåller beskrivningar av hur anvisningar till olika insatser ska gå till och hur rollfördelningen ser ut. De arbetsprocesser som listas nedan är de som Malmö stad och Arbetsförmedlingen haft aktuella på den gemensamma hemsidan för samarbete under 2021 och/eller som funnits beskrivna i text i någon överenskommelse.

Arbetsprocesser:

- Arbetsmarknadsanställningsprocesser (introduktionsjobb, extratjänster, lönebidrag, nystartsjobb)
- Arbetsmarknadsutbildning (AUB)
- Arbetspraktik (APR)
- Arbetsökande med förhinder (SKAT 14)
- Arbetsökande med förhinder (SKAT 15)
- Inskrivningsprocess för etableringen
- Jobbspår
- Samhällsorientering
- Samverkansforum för personer 30-64 år
- Studiemotiverande kurs på folkhögskola (SMF)
- Studiestartsstöd
- Ung Framtid
- Utbildningsplikt
- Yrkes- och studieförberedande moduler (YSM)

² [Arbetsförmedlingen och Malmö stad – sida för samarbete - Malmö stad \(malmo.se\)](#)

3.2 Övrig samverkan mellan Arbetsförmedlingen och Malmö stad

En betydande del av samverkan som sker mellan Malmö stad och Arbetsförmedlingen ligger inte direkt under den strategiska överenskommelsens styrning men bedöms ligga i linje med den strategiska överenskommelsens intentioner för hur arbetet i samverkan mellan organisationerna ska bedrivas.

Löpande samarbete kring praktik, arbetsträning och anställning inom Malmö stad

Arbetsförmedlingen och arbetsgivaren Malmö stad i form av förvaltningar och bolag samarbetar regelbundet kring arbetssökande som är inskrivna på Arbetsförmedlingen och som är aktuella för praktik, arbetsträning och anställning i stadens verksamheter.

Avanti 2.0

Avanti 2.0 är ett FINSAM-projekt där Arbetsförmedlingen och Malmö stad är aktörer. Projektet vänder sig till en målgrupp som riskerar att inte fullfölja sina studier eller få sen etablering på arbetsmarknaden på grund av egenupplevd psykisk ohälsa till följd av psykiska påfrestningar i samband med migration och/eller etablering i Sverige. Deltagarna erbjuds parallell planering där anpassade studier i svenska för invandrare är den ena delen och tidig placering på arbetsmarknaden är den andra. Avanti 2.0 startade den 1 januari 2021 när verksamheten Avanti avslutades.

FRAM

FRAM är ett FINSAM-projekt där Arbetsförmedlingen, Malmö stad och Försäkringskassan samarbetar. Projektet vänder sig till Malmöbor med psykisk ohälsa och erbjuder nivåbaserad arbetsträning med inriktning mot arbetslivet. FRAM startade den 1 januari 2021 i samband med att verksamheten Aktivitetscenter avslutades.

Krami Malmö

Krami Malmö är en samverkan mellan Malmö stad, Arbetsförmedlingen och Kriminalvården och riktar sig till personer i Malmö som har anknytning till missbruk och/eller kriminalitet. Målet är att deltagarna ska finna, få och behålla ett arbete och bli självförsörjande.

Make it work

Make it work är ett FINSAM-projekt mellan Malmö stad och Försäkringskassan, där även Arbetsförmedlingen fyller en viktig funktion. Målgruppen är personer som har insatsen daglig verksamhet i Malmö stad och samarbetet syftar till att det ska etableras en tydlig, fungerande och hållbar väg från daglig verksamhet till reguljär arbetsmarknad.

Malmökraften 2.0

Malmökraften 2.0 är ett ESF-projekt där Arbetsförmedlingen, Malmö stad, Försäkringskassan och primärvården i Region Skåne är parter. FINSAM i Malmö är också med och finansierar projektet. Målgruppen är långtidsarbetslösa Malmöbor som främst befinner sig i det arbetsmarknadspolitiska programmet jobb- och utvecklingsgarantin. Projektet ska arbeta för att förhindra rundgången mellan myndigheterna och optimera användningen av de arbetsmarknadspolitiska resurserna.

Samstart

Samstart är ett ESF-projekt där Malmö stad och Arbetsförmedlingen är parter. Samstart verkar för att förbättra övergångar från skola till arbetsliv och underlätta etableringen i arbetslivet genom bättre samordning mellan offentliga aktörer. Målgruppen för Samstart är ungdomar mellan 16 och 29 år med en funktionsnedsättning och som ingår i Arbetsförmedlingens uppdrag att samverka med skolan för att underlätta övergången från skola till arbetsliv.

Yrkes-sfi i Skåne

Yrkes-sfi i Skåne är ett samarbete mellan ett antal skånska kommuner (inklusive Malmö stad), Arbetsförmedlingen, Kommunförbundet Skåne, Länsstyrelsen Skåne, Lärosäten Syd och Region Skåne. En utbildning inom Yrkes-sfi i Skåne är en kombinationsutbildning mellan olika utbildningsformer där den studerande ges möjlighet att snabbt lära sig det svenska språket och yrkes-språket, få kunskap om yrkesområdet, få yrkesutbildning samt yrkesbevis/certifikat. Yrkes-sfi består av tre olika spår: Arbetsmarknadsutbildning med integrerad sfi (AUB), Yrkesvux med integrerad sfi och Akademikerspår.

Samverkan kring utbyte av information

Mellan Arbetsförmedlingen i Malmö och Malmö stad sker ett löpande utbyte av aktuell information.

Några exempel:

- Lokal arbetsmarknadsstatistik från Arbetsförmedlingen
- Information från Arbetsförmedlingen kring utveckling av arbetsmarknaden på SYV-dagen för studie- och yrkesvägledare inom Malmö stad
- Information från gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen om utbildningsvägar riktade till arbetsförmedlare och leverantörer inom rusta och matcha

4 Samverkansvolymen

Syftet med detta avsnitt är att visa på omfattningen av Malmöbor som berörs av samverkan mellan Malmö stad och Arbetsförmedlingen. För att göra detta så kommer vi använda oss av ett eget begrepp – samverkansvolymen. *Samverkansvolymen består av den volym Malmöbor som en genomsnittlig månad under ett givet år berörs av samverkan mellan Malmö stad och Arbetsförmedlingen.* Vi vill betona att inom samverkansvolymen kan samverkansgraden, alltså hur omfattande samverkan är för varje Malmöbo skilja sig åt väsentligt. Samverkan kan bestå av allt ifrån att en Malmöbos planering är avstämd mellan två tjänstepersoner till att Malmöbon deltar i olika sorters arbetsmarknadspolitiska insatser inom ramen för en integrerad verksamhet där personal från Malmö stad och Arbetsförmedlingen arbetar tätt tillsammans med gemensamma deltagare.

På många sätt hade det varit önskvärt att kunna presentera hur många unika Malmöbor som fått ta del av samverkan oavsett i vilken grad samverkan skett. Detta hade krävt en samkörning av register med personuppgifter från Malmö stad och från Arbetsförmedlingen, vilket inte är möjligt med nuvarande sekretesslagstiftning. I stället har vi valt att beskriva volymen som ett genomsnitt

per månad³, det vill säga hur många personer som en genomsnittlig månad under 2021 omfattas av samverkan i någon grad. Att använda sig av genomsnitt handlar främst om att i så stor utsträckning som möjligt undvika dubbelräkningar då personer kan röra sig mellan olika insatser. I huvudsak är personerna oftast bara i en insats en viss given månad och på så vis skapas en möjlighet att addera olika genomsnittliga värden till en totalvolym.

För att kunna beskriva detta genomsnitt har vi utgått från statistik för de olika operativa styrgruppernas målgrupper så som de definieras i överenskommelserna som gällde för 2021 samt statistik för övrig samverkan.

- För LÖK Unga 16–29 år har vi räknat med deltagare inskrivna på arbetsmarknadsavdelningen ASF som är mellan 18–29 år och räknat bort deltagare i övrig samverkan⁴ I genomsnitt per månad 2021 var 659 personer inskrivna i målgruppen varav i genomsnitt 248 kvinnor och 410 män per månad.
- För LÖK 30–64 år har vi räknat med deltagare inskrivna på arbetsmarknadsavdelningen ASF som är mellan 30–64 år och räknat bort deltagare som finns i övrig samverkan.⁵ I genomsnitt per månad 2021 var 3 963 personer inskrivna i målgruppen varav i genomsnitt 2 069 kvinnor och 1 894 män per månad.
- För LÖK Etablering har vi räknat med personer inskrivna i etableringsprogrammet. I genomsnitt per månad 2021 var 501 personer inskrivna i målgruppen varav i genomsnitt 280 kvinnor och 221 män per månad.
- För LÖK Gemensamma insatser har vi inte räknat någon då deras målgrupp för jobbspåren i huvudsak hämtas från målgrupperna för övriga LÖK:ar.
- För övrig samverkan har vi räknat med inskrivna deltagare i verksamheterna Avanti 2.0, FRAM⁶, Krami Malmö, Make it work, Malmökraften 2.0 och Samstart. I genomsnitt per månad 2021 var 1 381 personer inskrivna i verksamheterna varav i genomsnitt 668 kvinnor och 712 män per månad.
- För deltagare i studiestartsstöd och yrkes-sfi har genomsnittsvärden inte kunnat beräknas. Under 2021 har totalt 483 Malmöbor studerat med studiestartsstöd varav 365 var kvinnor och 118 var män. 109 personer varav 60 var kvinnor och 49 var män har påbörjat en utbildning inom yrkes-sfi.
- Det saknas data för den samverkan som sker direkt mellan socialtjänsten och Arbetsförmedlingen kring Malmöbor som inte är inskrivna på arbetsmarknadsavdelningen.

³ Genomsnitt per månad 2021 räknas ut genom att summera det antal som finns i en viss målgrupp/insats under varje månad 2021 och dividera summan med tolv.

⁴ Exklusive inskrivna deltagare på Avanti 2.0, FRAM, Krami Malmö och Malmökraften

⁵ Exklusive inskrivna deltagare på Avanti 2.0, FRAM, Krami Malmö och Malmökraften

⁶ För FRAM har endast inskrivna deltagare som anvisats från Arbetsförmedlingen räknats med. Deltagare som anvisats internt inom AMA är inte medräknade då de ingår i samverkansvolymen för LÖK Unga 16–29 år samt LÖK 30–64 år. Deltagare anvisade från Försäkringskassan är inte medräknade då de inte ingår i samverkan mellan Malmö stad och Arbetsförmedlingen.

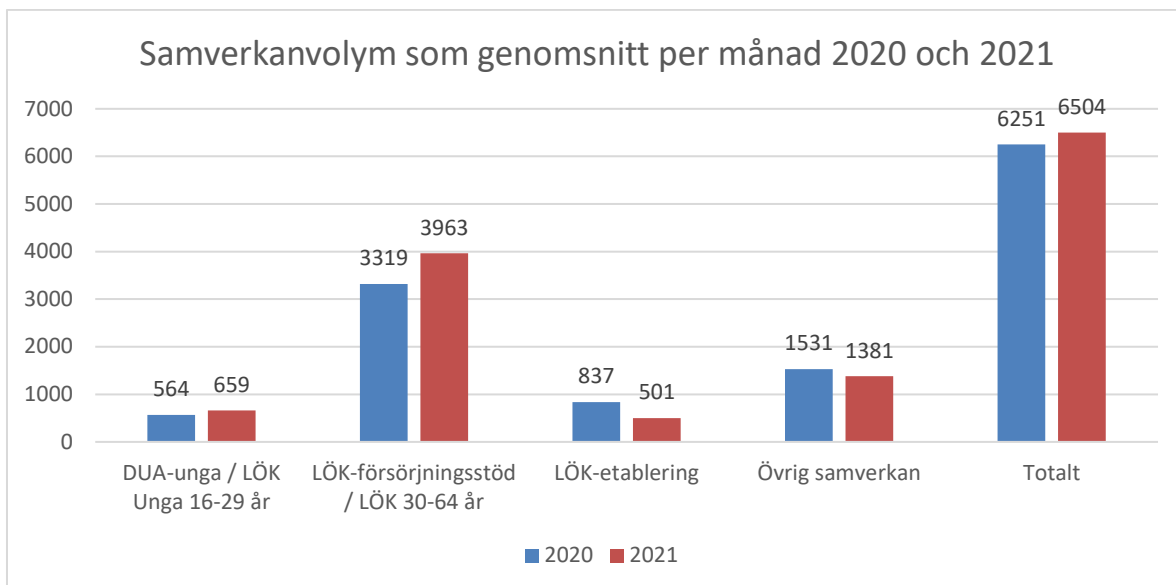

Diagram 1. Samverkansvolym som genomsnitt per månad 2020 och 2021. (Under 2020 hade två av överenskommelser andra namn, LÖK Unga 16–29 år hette DUA-unga och LÖK 30–64 år hette LÖK-försörjningsstöd.) Källa: Malmö stad och Arbetsförmedlingen, egna bearbetningar.

Som diagram 1 ovan visar, omfattade samverkan mellan Malmö stad och Arbetsförmedlingen 6 504 personer i genomsnitt per månad under 2021. Siffran ska främst tolkas som att detta är volymen Malmöbor som på något sätt berörts av samverkan en genomsnittlig månad under 2021. Vi vill framhålla att volymen på 6 504 personer sannolikt är lågt räknad trots en mindre risk för viss dubbelräkning. Att vi framhåller detta handlar om att de ärenden som samverkas direkt mellan socialtjänsten ekonomiskt bistånd och Arbetsförmedlingen inte finns med i statistiken samt att det under 2021 finns samverkan som omfattar 592 Malmöbor som inte kunnat uttryckas som genomsnitt per månad som skulle gjort att siffran för övrig samverkan skulle varit högre.

Vid samma mätning för 2020 avsåg den tidigare strukturen för de lokala överenskommelserna omfattade samverkan 6 251 personer. Med nuvarande mätning har samverkansvolymen ökat med 253 personer eller 4 procent jämfört med 2020. Samtidigt har en större grupp deltagare inkluderats i beräkningen av antal deltagare inom LÖK Unga 16–29 år under 2021 jämfört med DUA Unga 2020⁷.

⁷ Genomsnittsvärdet för DUA Unga under 2020 avsåg inskrivna på Ung Malmö (16–29 år) exklusive unga som ingår i det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) och personer i övrig samverkan. Genomsnittsvärdet för LÖK Unga 16–29 år under 2021 avser samtliga deltagare mellan 18–29 år som är inskrivna på arbetsmarknadsavdelningen ASF exklusive deltagare i övrig samverkan.

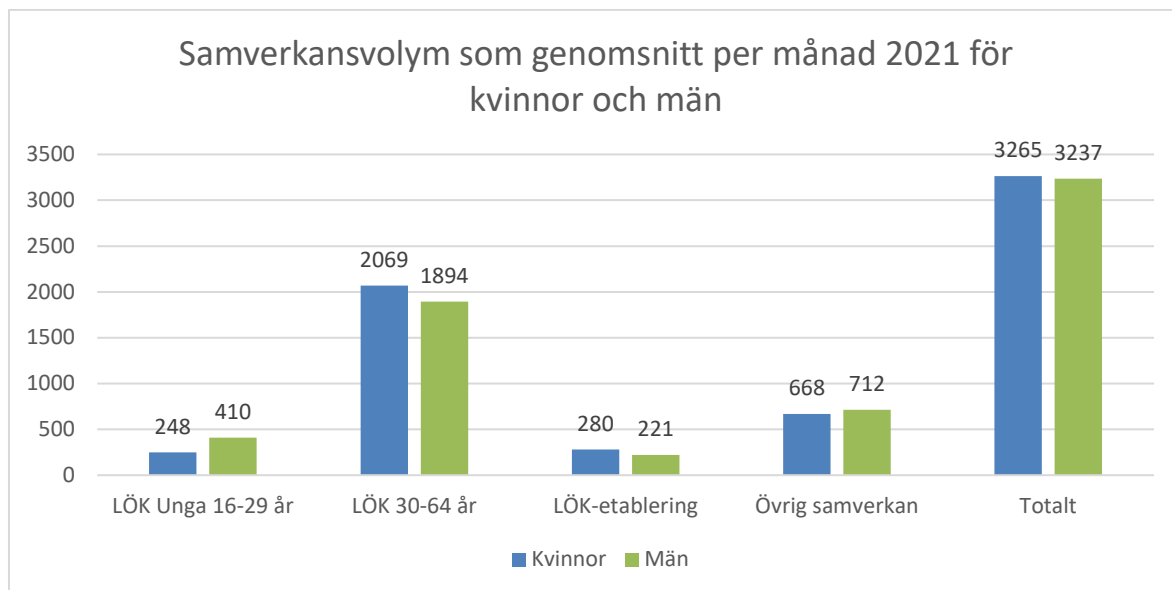

Diagram 2. Samverkansvolym för kvinnor och män som genomsnitt per månad 2021. Källa: Malmö stad och Arbetsförmedlingen, egna bearbetningar.

Totalt omfattade samverkan 3 265 kvinnor (50,2 procent) och 3 237 män (49,8 procent) i genomsnitt per månad under 2021.

En genomsnittlig månad under 2021 fanns 24 971 arbetslösa Malmöbor⁸ inskrivna på Arbetsförmedlingen varav 11 590 var kvinnor och 13 381 var män. Att 6 504 personer i genomsnitt var aktuella inom samverkan gör att cirka 26 procent av de arbetslösa på något sätt berördes av samverkan en genomsnittlig månad under 2021. Det är cirka 2 procentenhet högre än vid samma mätning 2020. Uppdelat per kön så var 28,2 procent av de arbetslösa kvinnorna aktuella för samverkan jämfört med 24,2 procent av de arbetslösa männen. Könsuppdelad statistik avseende samverkansvolymen togs inte fram i rapporten för 2020.

Vi har i dagsläget inte kännedom om att någon motsvarande kartläggning av samverkansvolymen gjorts. Därmed är det svårt att värdera om samverkansvolymen är hög eller låg i förhållande till andra kommuner. Det är också svårt att värdera om andelen i samverkan motsvarar behoven hos de arbetslösa Malmöborna. Att drygt en fjärdedel av de inskrivna arbetslösa Malmöborna på Arbetsförmedlingen är aktuella för samverkan i någon grad indikerar att behovet av samordning av planeringar samt kompletterande kommunala eller gemensamma insatser är betydande.

5 Resultat av samverkan

Med *resultat av samverkan* avses att samverkan resulterat i att en Malmöbo:

- har tagit del av Arbetsförmedlingens arbetsmarknadspolitiska program, kommunala insatser eller andra samverkansformer som resultat av gemensamma arbetsprocesser
- deltagit i insatser som bedrivs i samverkan mellan Malmö stad och Arbetsförmedlingen och som i den här rapporten definieras som övrig samverkan

⁸ Öppet arbetslösa och sökande i program

5.1 Resultat från arbetsprocesser

I detta avsnitt finns volymerna för de arbetsprocesser som under 2021 fastställts mellan organisationerna inom ramen för de lokala överenskommelserna och som reglerar hur vissa samarbeten ska fungera. De Malmöbor som tar del av någon av arbetsprocesserna ingår i normalfallet i samverkansvolymen som beskrivs i avsnitt 4.

Även i detta avsnitt används begreppet *genomsnitt per månad*. Här används det främst för att kunna ackumulera siffrorna, då vissa Malmöbor först deltar i en arbetsprocess för att sedan gå in i en annan. Vår bedömning är att Malmöborna i huvudsak är i en arbetsprocess i taget och att modellen med genomsnitt per månad gör att vi undviker dubbelräkning i största möjliga utsträckning.

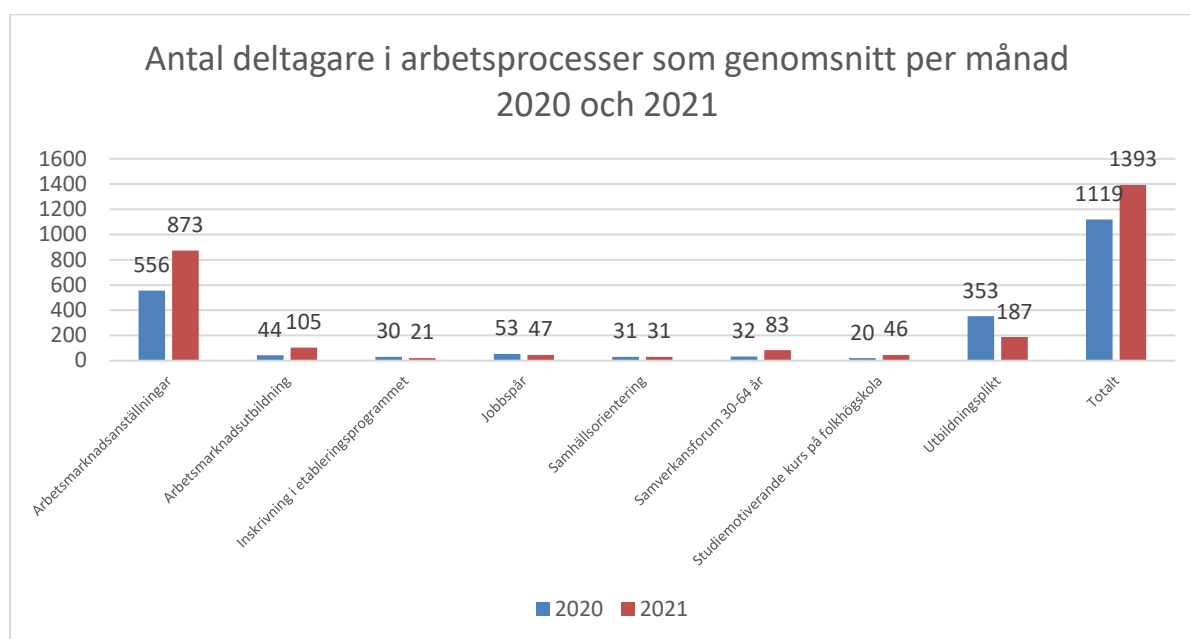

Diagram 3. Antal deltagare i arbetsmarknadsmarknadspolitiska program, insatser eller samarbetsformer som resultat av gemensamma arbetsprocesser. Värdena avser genomsnitt per månad 2020 samt 2021. Källa: Malmö stad och Arbetsförmedlingen, egna bearbetningar

Diagram 3 ovan visar att de hittills formulerade och mätbara arbetsprocesserna mellan Malmö stad och Arbetsförmedlingen har resulterat i att 1 393 personer i genomsnitt per månad har deltagit i arbetsmarknadsmarknadspolitiska program, insatser eller andra samarbetsformer. Det är en ökning med 274 personer eller 24 procent i genomsnitt per månad jämfört med 2020. Ökningen förklaras av en ökad volym arbetsmarknadsanställningar, att fler kommit till arbetsmarknadsutbildning genom samverkan samt att samverkansforum för personer mellan 30–64 år ökat i volym. Den förhållandevis stora minskningen av volymen i utbildningsplikt förklaras av ett minskat inflöde till etableringsprogrammet från slutet av 2020 samt under hela 2021.

Att formulera arbetsprocesser skriftligt är ett nytt arbetssätt som inleddes under 2020 och har fortsatt under 2021. Då kartläggningsarbetet kring arbetsprocesser fortfarande pågår kan vissa arbetsprocesser saknas i denna sammanställning. Det bör även nämnas att arbetsprocessen kring att samarbeta för att Malmöbor ska kunna få studiestartsstöd inte har kunnat uttryckas som genomsnitt per månad. Totalt sett hade 483 Malmöbor studiestartsstöd någon gång under 2021.

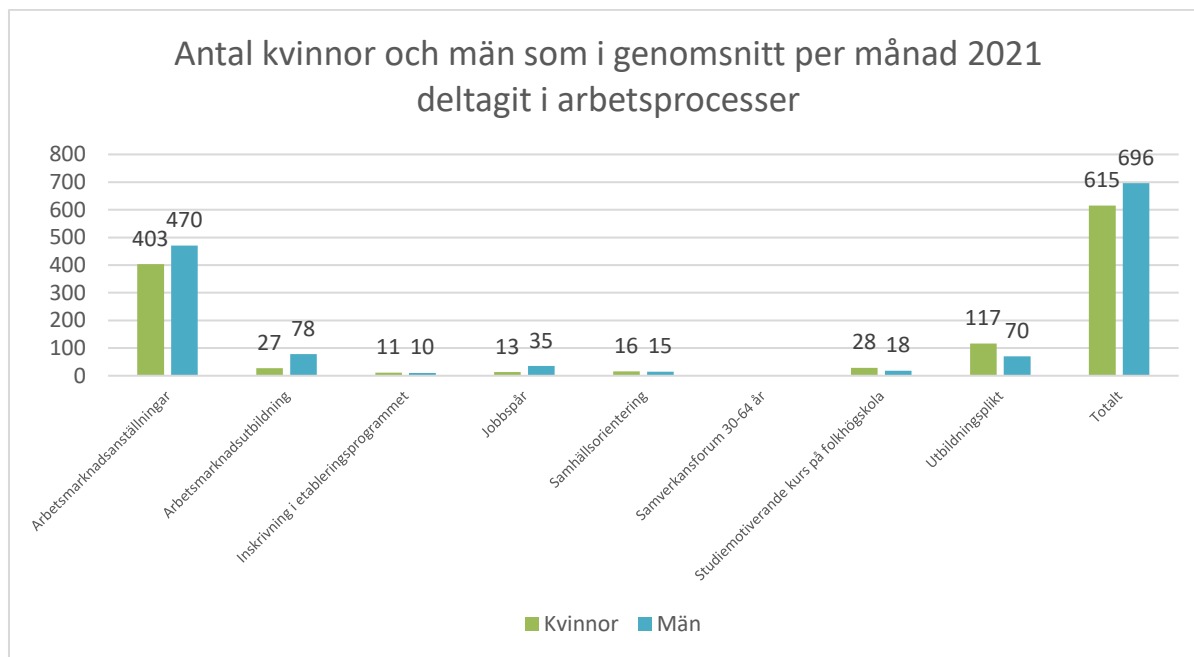

Diagram 4. Antal kvinnor och män i arbetsmarknadsmarknadspolitiska program, insatser eller samarbetsformer som resultat av gemensamma arbetsprocesser. Värdena avser genomsnitt per månad 2021. Källa: Malmö stad och Arbetsförmedlingen, egna bearbetningar

Som diagram 4 ovan visar har de hittills formulerade och mätbara arbetsprocesserna mellan Malmö stad och Arbetsförmedlingen resulterat i att 615 kvinnor och 696 män i genomsnitt per månad har deltagit i arbetsmarknadsmarknadspolitiska program, insatser eller andra samarbetsformer. Könsuppdelad statistik för samverkansforum 30–64 år finns inte tillgänglig. Omräknat i andelar så motsvarar kvinnornas deltagande 47 procent och männens 53 procent. Män tar i större utsträckning än kvinnor del av arbetsprocesser för arbetsmarknadsanställning, arbetsmarknadsutbildning och jobbspår medan kvinnor till större del än män tar del av studiemotiverande kurs på folkhögskola samt insatser inom utbildningsplikten. Könsuppdelad statistik togs inte fram i rapporten för 2020, därför görs inga jämförelser mot tidigare år.

5.2 Resultat från övrig samverkan

I detta avsnitt finns volymerna för den övriga samverkan som finns identifierad mellan organisationerna i avsnitt 3.

Även i detta avsnitt används begreppet genomsnitt per månad. Här används det främst för att kunna ackumulera siffrorna, då vissa Malmöbor först deltar i en typ av övrig samverkan för att sedan gå vidare till en annan. Vår bedömning är att det i huvudsak är ovanligt att en Malmöbo befinner sig i två olika samverkansinsatser samtidigt och att modellen med genomsnitt per månad även i detta sammanhang gör att vi undviker dubbelräkning i största möjliga utsträckning.

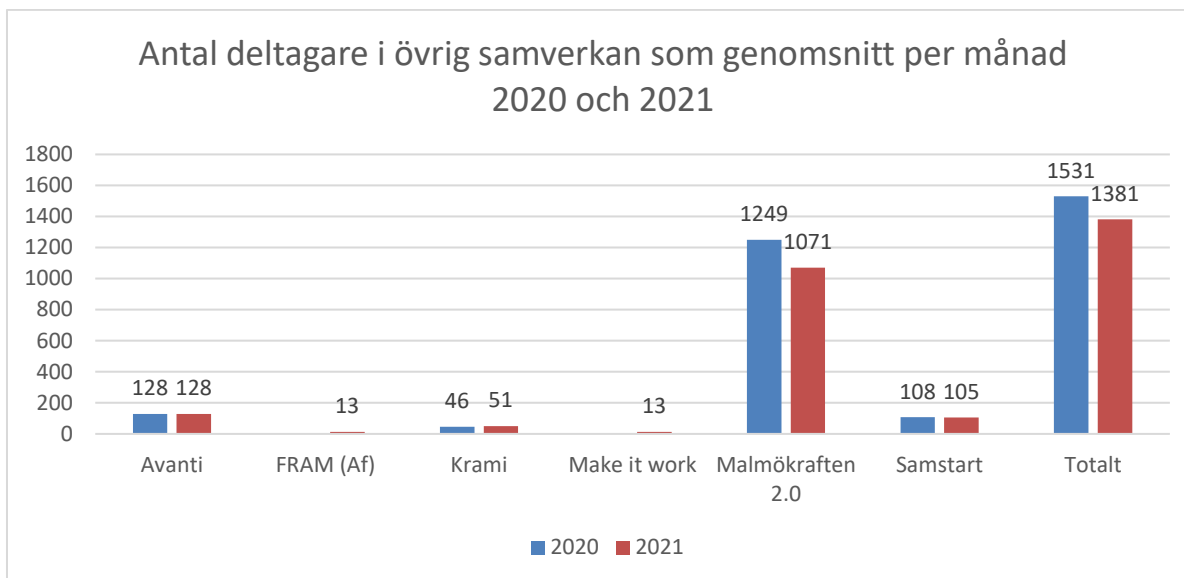

Diagram 5. Antal deltagare i övrig samverkan som genomsnitt per månad 2020 och 2021 (Make-it work kunde inte uttryckas som genomsnitt 2020. FRAM är ett nytt projekt 2021 och fanns inte 2020). Källa: Malmö stad och Arbetsförmedlingen, egna bearbetningar.

Som diagram 5 ovan visar omfattar övrig samverkan mellan Malmö stad och Arbetsförmedlingen 1 381 deltagare i genomsnitt per månad. Det är 150 personer eller 10 procent färre än under en genomsnittlig månad 2020, vilket främst förklaras av färre deltagare i Malmökraften 2.0 under 2021. Antal deltagare i yrkes-sfi har inte kunnat uttryckas som genomsnitt per månad. Under 2021 har 109 Malmöbor tagit del av yrkes-sfi, vilket kan jämföras med 95 deltagare under 2020.

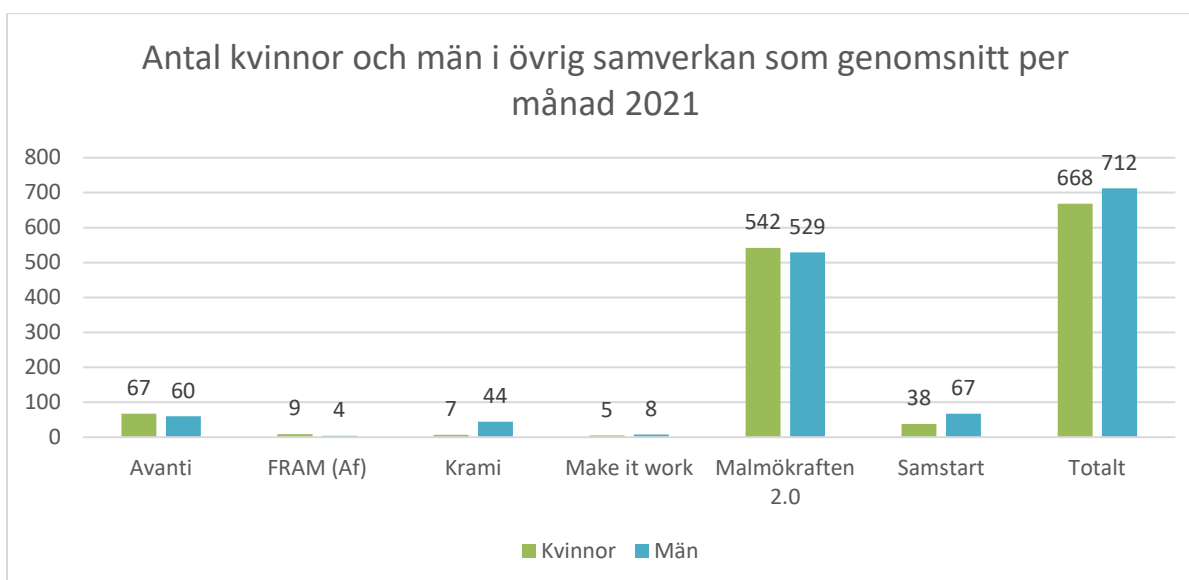

Diagram 6. Antal kvinnor och män i övrig samverkan som genomsnitt per månad 2021. Källa: Malmö stad och Arbetsförmedlingen, egna bearbetningar.

Som diagram 6 ovan visar har 668 kvinnor och 712 män deltagit i övrig samverkan i genomsnitt per månad under 2021. Omräknat i andelar så motsvarar kvinnornas deltagande 48,4 procent och männens 51,6 procent. Män tar i större utsträckning del av samverkan inom Krami Malmö och Samstart medan kvinnor i större utsträckning än män tar del av Avanti 2.0 och Malmökraften 2.0.

Utöver detta har 60 kvinnor och 49 män deltagit i yrkes-sfi under 2021. Könsuppdelad statistik togs inte fram i rapporten för 2020. Därför görs inga jämförelser mot tidigare år.

6 Uppföljning av SÖK-målen 2021

Det finns fem mål i den strategiska överenskommelsen. Vidare kallas dessa för SÖK-målen. SÖK-målen är övergripande till sin karaktär och ska fungera som långsiktiga inriktningsmål för de operativa styrgrupperna att rikta verksamheten mot. SÖK-målen syftar till att påverka behov på Malmös arbetsmarknad som har identifierats i en gemensam behovsanalys. De fem SÖK-målen är:

1. Antalet bristyrken i Malmö ska bli färre.
2. Andelen arbetslösa Malmöbor som börjar arbeta eller studera ska öka jämfört med året innan.
3. Sysselsättningsgraden för Malmös nattbefolkning ska överstiga motsvarande procentuella förändring i riket
4. Fler med försörjningsstöd ska bli självförsörjande genom arbete, studier eller annan försörjning jämfört med året innan.
5. Andelen av befolkningen 16–64 år som har förgymnasial utbildning som högsta avslutade utbildningsnivå ska minska jämfört med året innan.

SÖK-målen syftar till att fungera som inriktningsmål för planering och uppföljning av arbetet som bedrivs inom ramen för den strategiska överenskommelsen. Nedan följer en redovisning av målens utveckling samt en kortfattad beskrivning av genomfört arbete i samverkan som varit inriktat mot, eller kan antas ha påverkat respektive mål.

Styrgrupperna för de lokala överenskommelserna presenterade i februari 2021 sina planer för arbetet under 2021 för den strategiska styrgruppen. I februari 2022 rapporterade grupperna sin uppföljning av arbetet som bedrivits under året. De lokala styrgruppernas rapportering samt tillgänglig statistik utgör analysgruppens underlag för nedanstående sammanställning.

6.1 SÖK-mål - Antalet bristyrken i Malmö ska bli färre

Målet har inget mätbart utfall för 2021. Det beror på att Arbetsförmedlingen byter redovisningsmetod för bristyrken och våren 2022 kommer den första regionala bedömningen enligt den nya metoden. 2022 kommer därför att bli en form av basår för kommande mätningar. Tidigare regionala mätningar är daterade till före coronakrisen. Avsaknaden av data, i kombination med att historiska siffror är från före coronakrisen, gör att det inte går att uttala sig om hur målet utvecklats.

Nya jobbspår och utbildningar inom yrkes-sfi har startats upp och genomförts, vilket påverkar målet då de båda utbildningsformerna företrädesvis riktas mot arbetsgivare med rekryteringsbehov inom bristyrken. Informationsinsatser kring bristyrken har delgivits nya medarbetare hos de båda organisationerna via en gemensam introduktionsutbildning. Vägledning mot bristyrken för

nyanlända personer som deltar i samhällsorienteringen har fortsatt att genomföras. Vidare har Malmöbor i kommunala arbetsmarknadsinsatser, genom samverkan, i ökad omfattning kunnat delta i Arbetsförmedlingens upphandlade arbetsmarknadsutbildningar riktade mot bristyrken under 2021.

6.2 SÖK-mål - Andelen arbetslösa Malmöbor som börjar arbeta eller studera ska öka jämfört med året innan.

Av diagram 7 nedan framgår att utfallet på målindikatorn haft en positiv utveckling under 2021 för både kvinnor och män. Resultatet 6,1 procent för 2021 motsvaras av totalt 22 018 resultat till arbete och studier. Arbete stod för 18 744 och studier för 3 274. Kvinnornas resultat uppdelat på arbete och studier visar att resultatet bestod av 5,0 procent till arbete och 1,1 procent till studier. Motsvarande siffror för män är 5,3 procent till arbete och 0,7 procent till studier.

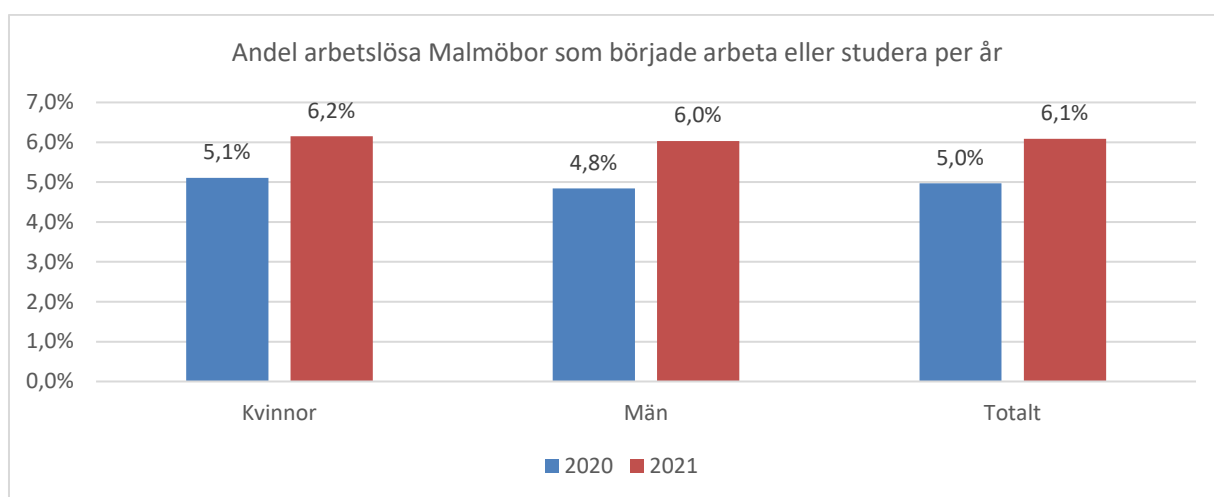

Diagram 7. Omsättning till arbete och studier enligt Arbetsförmedlingens nationella resultatdefinitioner, Malmö kommun, 2020 och 2021. Andelen räknas fram genom att summera antalet som gått till arbete eller studier varje månad till en årssumma (denna årssumma blir täljare) samt summera antalet som ingår i målgruppen för resultat enligt Arbetsförmedlingens resultatdefinition varje månad till en årssumma (denna årssumma blir nämnare). Därefter divideras täljare med nämnare för att erhålla kvoten som uttrycks i procent i diagrammet. Källa: Arbetsförmedlingen.

All samverkan är kopplad till detta mål men kan ligga tidigare i processen, exempel på den typ av samverkan kan vara samarbete kring en praktikplats eller att ett ärende får en samordnad planering via samverkansforum. Kopplat till detta mål väljer vi dock, utifrån en försiktighetsprincip för att minimera risken att överskatta flödet till arbete och studier via samverkan, endast ut de delar av samverkan där det går att mäta ett flöde ut till arbete eller studier från en fastställd arbetsprocess eller från en insats som grupperats under övrig samverkan.

Inom arbetsprocesserna i samverkan har 1 010 personer (486 kvinnor och 524 män) fått en arbetsmarknadsanställning i Malmö stad, 98 personer (22 kvinnor och 76 män) har gått till arbete via jobbspåren och 483 Malmöbor har studerat med studiestartsstöd (365 kvinnor och 118 män).

Gällande övergångar till arbete och studier från övrig samverkan har 36 personer (6 kvinnor och 30 män) avslutats mot arbete eller studier från Krami Malmö, 11 personer (1 kvinna och 10 män) från Avanti 2.0, 49 personer (19 kvinnor och 30 män) genom Samstart och 596 personer (278

kvinnor och 318 män) genom Malmökraften. Övergångar till arbete och studier från yrkes-sfi finns ännu ej sammanställt.

Det är viktigt att förtydliga att antalet övergångar till arbete och studier i styckena ovan inte går att ackumulera rakt av utan risk för dubbelräkning. Detta gäller främst projekten Samstart och Malmökraften 2.0, där deltagare i projekten kan avslutas från projekten till en arbetsmarknadsanställning. Genom att göra vissa antaganden går det trots allt att göra en bedömning kring ungefär hur stor volymen är. Vid analys av antalet som avslutas mot arbete och studier i Malmökraften 2.0 inför motsvarande rapport för 2020 bedömdes att minst cirka 40–45 procent av övergångarna med största sannolikhet inte utgjordes av en arbetsmarknadsanställning. Om vi, baserat på den bedömningen, gör ett antagande om att 40 procent av övergångarna till arbete och studier under 2021 från Malmökraften 2.0 och Samstart inte är arbetsmarknadsanställningar så ger det 254 övergångar. Om de övergångar till arbete och studier som finns genom arbetsmarknadsanställningarna, jobbspår, studiestartsstödet, Avanti 2.0 och Krami Malmö summeras tillsammans med den uppskattade volymen från Malmökraften 2.0 och Samstart ger det en totalvolym på 1 896 (999 kvinnor och 897 män) övergångar till arbete och studier. Då är totalvolymen sannolikt lågt räknad och endast baserad på det som är direkt mätbart och som kunnat redovisas. Sammanställt till totalvolymen så framgår en högre nivå för kvinnor än män. Män har genomgående ett högre utfall än kvinnor inom de olika insatserna förutom gällande studiestartsstödet där kvinnorna är i tydlig majoritet vilket fullt ut förklarar att fler kvinnor än män finns i totalvolymen för arbete och studier så som den sammanställts i denna rapport. Könsuppdelad statistik togs inte fram i rapporten för 2020. Därför görs inga könsuppdelade jämförelser mot tidigare år.

I motsvarande rapport för 2020 användes ett liknande sätt att räkna fram antalet övergångar till arbete och studier och då framkom en totalvolym på 1 455 övergångar till arbete och studier. Eftersom beräkningsvariablerna inte är identiska går det inte att göra en exakt jämförelse men den ökade totalvolymen under 2021 jämfört med 2020 förklaras främst av fler arbetsmarknadsanställningar och fler som studerar med studiestartsstöd.

6.3 SÖK-mål - Sysselsättningsgraden för Malmös nattbefolkning ska överstiga motsvarande procentuella förändring i riket

Detta SÖK-mål har inget mätbart utfall för 2021 eftersom siffrorna som mäter utfallet 2021 presenteras av Statistiska centralbyrån (SCB) först i november 2022. Från och med 2019 har det skett ett tidsseriebrott i SCB:s sysselsättningsstatistik beroende på att ny datakälla och metod används för att ta fram statistiken. Utifrån den tidigare statistiken har Malmö de senaste 10 redovisningsåren haft en starkare procentuell utveckling än riket. Diagram 8 nedan visar förändringen i Malmö kommun samt i riket för mellan 2019 och 2020. Där framgår att sysselsättningsgraden sjunkit i riket såväl som i Malmö men att den sjunkit marginellt mindre i Malmö jämfört med riket som helhet.

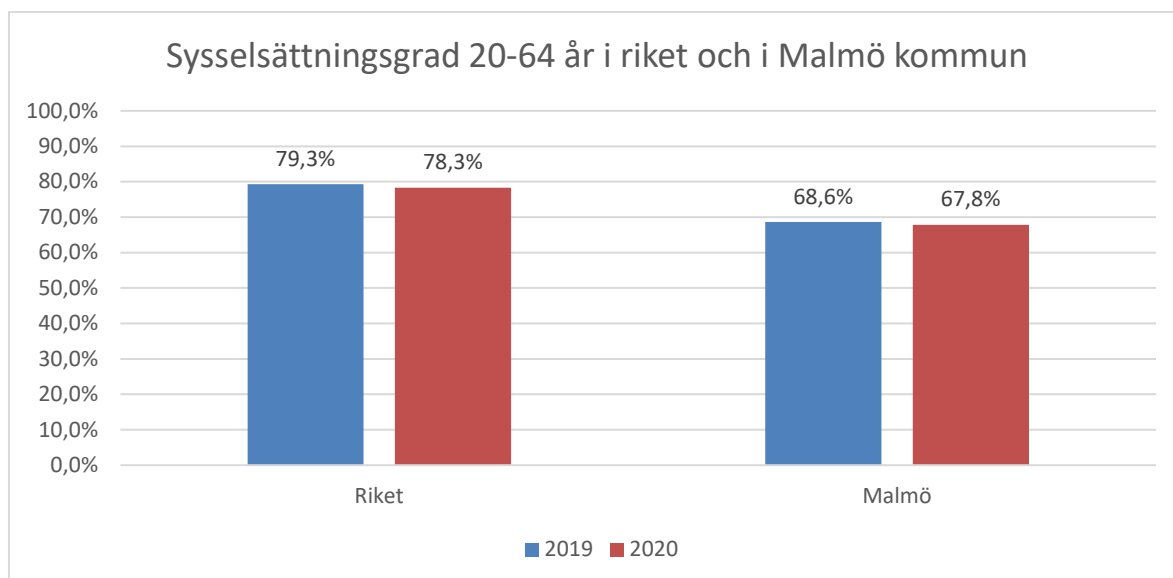

Diagram 8. Sysselsättningsgrad 20–64 år, Riket och Malmö kommun, 2019 & 2020. Källa: SCB (RAMS).

Värt att notera är att sysselsättning utanför Sverige, till exempel arbete i Danmark, inte beaktas i SCB:s data. Detta bedöms ha en förhållandevis större betydelse för Malmö kommun än för riket totalt och är en faktor som skulle kunna innebära att skillnaderna i sysselsättningsgrad mellan riket och Malmö kommun i realiteten är något längre än vad som framkommer i diagram 8.

Gällande sysselsättningsgraden 20–64 år i Malmö kommun uppdelat per kön så var den 67,8 procent för båda könen 2020. Jämfört med 2019 så hade sysselsättningsgraden sjunkit marginellt mer för män än för kvinnor. Om sysselsättningsgraden könsuppdelas samt delas in utifrån härkomst finns den största skillnaden i sysselsättningsgrad mellan inrikes- och utrikes födda. Utrikes födda kvinnor har den lägsta sysselsättningsgraden vilket framgår av diagram 9 nedan.

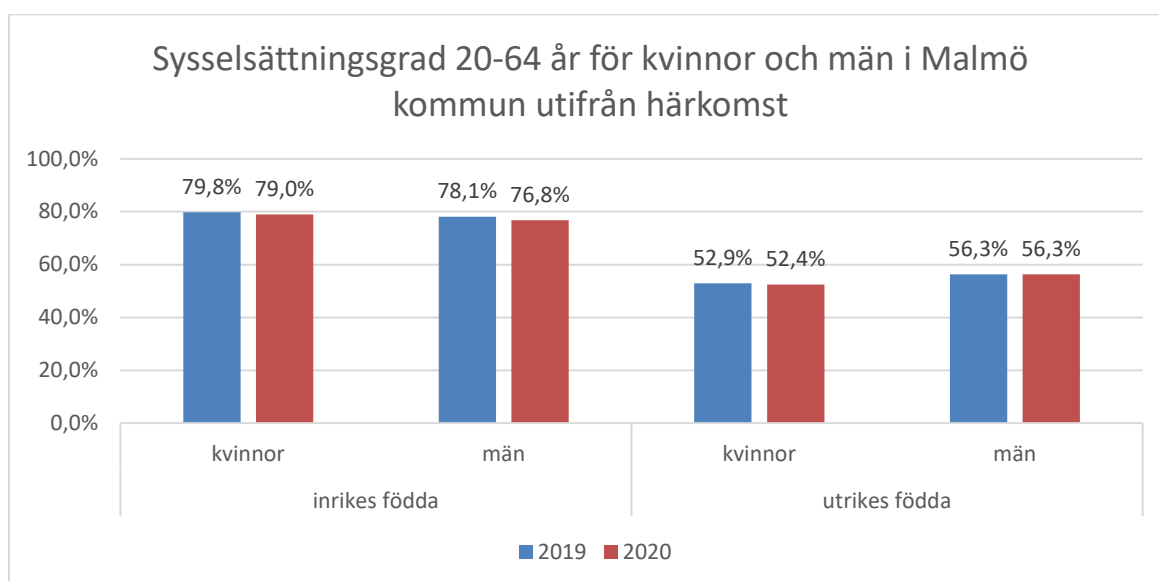

Diagram 9. Sysselsättningsgrad 20–64 år i Malmö kommun, 2019 & 2020, utifrån kön och härkomst. Källa: SCB (RAMS).

Inom samverkan har styrgrupperna för de olika lokala överenskommelserna rapporterat att de riktar sina insatser mot målgrupper som i normalfallet står långt ifrån arbete och på så sätt avser

påverka utfallet på målet. Även övriga insatser inom samverkan riktas mot målgrupper som står långt ifrån arbete. De huvudsakliga målgrupperna för insatserna är unga med behov av stöd, ny-anlända personer i etableringsprogrammet, utrikes födda (särskilt kvinnor), förgymnasialt utbildade, personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga och personer med försörjningsstöd. Detta är grupper som är överrepresenterade som andel av de långtidsarbetslösa.

6.4 SÖK-mål - Fler med försörjningsstöd ska bli självförsörjande genom arbete, studier eller annan försörjning jämfört med året innan.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ansvarar för att ta fram statistik som visar antalet hushåll som blir självförsörjande genom *arbete, studier* eller annan försörjning (*ej avbörd, ersättning på grund av arbetslöshet, annan ersättning eller bidrag samt pension 65 år och äldre*). Indikatorn hämtas från arbetsmarknads- och socialnämndens årsanalys och anger andel av unika biståndshushåll som avslutats till egen försörjning.

Resultatet utvecklades positivt år 2021 då totalt 341 fler hushåll avslutades till egen försörjning samtidigt som andelen unika biståndshushåll under året minskade jämfört med tidigare år. Totalt avslutades 4 320 hushåll till egen försörjning. Störst förändring av avslut skedde kopplat till *arbete*, 446 fler hushåll avslutades till arbete vilket är en ökning med 36 procent jämfört med år 2020.

Andel av unika biståndshushåll som avslutats till egen försörjning uppgick år 2021 till 32 procent jämfört med 27 procent år 2020 och 28 procent 2019.

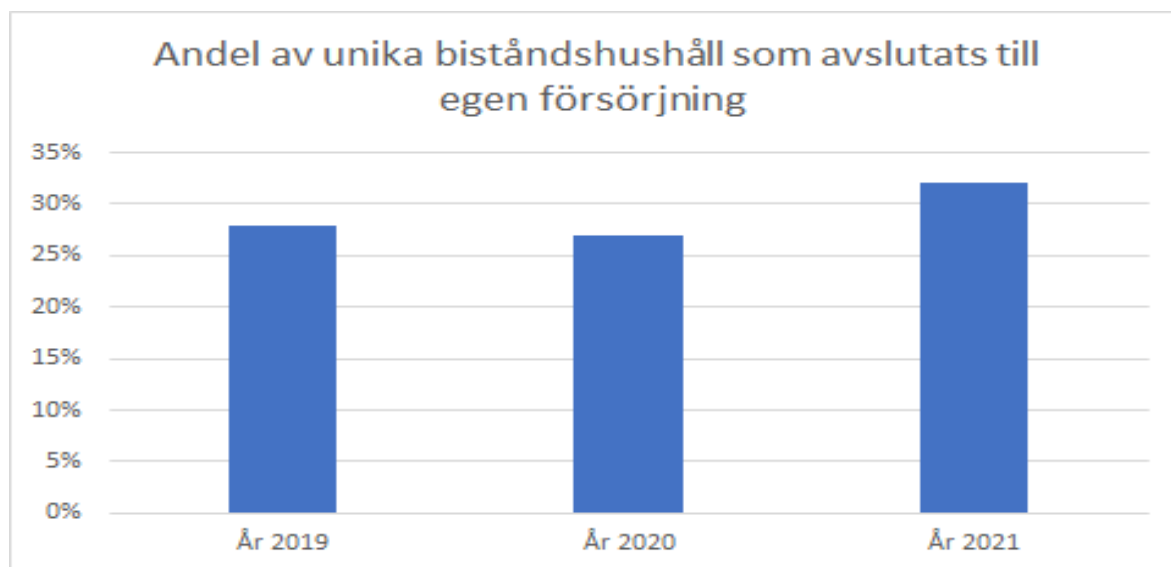

Diagram 10. Andel av unika biståndshushåll som avslutats till egen försörjning år 2019, 2020 respektive 2021. Källa: Uppgifter hämtade via Malmö stads datalager genom Koll.

Fördelningen av antal kvinnor och män i de unika biståndshushåll 2021 bedöms vara tämligen jämn. Uppgift om kön kan inte säkerställas i hushåll med två vuxna som är gifta, sambos eller partners. Av de unika hushållen 2021 med en ensamstående vuxen var 5369 kvinnor och 5459 män. Av hushållen som bestod av en ensamstående kvinna inkluderade 40 procent av hushållen barn, motsvarande andel för hushåll med ensamstående man är att 4 procent inkluderar barn.

I de lokala överenskommelsernas rapportering, och även i rapportering från övrig samverkan, saknas preciserade uppgifter om deltagarnas försörjning och därmed även uppgifter om i vilken utsträckning deltagarna beviljats försörjningsstöd. Det innebär också att det inte går att följa om personer med försörjningsstöd når egen försörjning genom till exempel arbete i högre eller lägre utsträckning än andra som omfattas av samverkan inom LÖK:arna.

Flertalet av LÖK:arnas deltagare har försörjningsstöd, det framkommer bland annat genom att försörjningsstödstagare utgör en stor andel av målgruppen för LÖK 30-64 år samt att många omfattas av processerna kopplade till arbetsmarknadsanställningar. Inom LÖK Unga är samverkan inte lika tydligt inriktad mot personer med försörjningsstöd. Malmökraften 2.0 är ett exempel på samverkan som omfattar många Malmöbor, drygt 1000 deltagare per månad, och där cirka hälften av deltagarna har försörjningsstöd. Det finns även samverkan som inte är direkt riktad mot målet men som ändå påverkar nivån på försörjningsstödet genom att förebygga och undanröja framtida behov av försörjningsstöd. Exempel på sådan samverkan är hanteringen av inflödet i LÖK-etablering och samarbetet kring till exempel sfi och utbildningsplikten.

6.5 SÖK-mål - Andelen av befolkningen 16–64 år som har förgymnasial utbildning som högsta avslutade utbildningsnivå ska minska jämfört med året innan.

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen ansvarar för att ta fram statistik som visar andelen av befolkningen mellan 16–64 år som har förgymnasial utbildning som högsta avslutade utbildningsnivå. Uppgifterna sammanställs utifrån statistik från SCB som publiceras med ett års fördröjning. Uppgifterna utgår från den högst avklarade utbildningsnivån en person har uppdelat i förgymnasial utbildning (grundskola, folkskola eller motsvarande), gymnasial utbildning respektive eftergymnasial utbildning (högskoleutbildning samt olika typer av yrkesutbildningar, till exempel kvalificerad yrkesutbildning, yrkeshögskoleutbildning, militära utbildningar och polisutbildning).

Målet utvecklades positivt år 2020 med en 0,1 procentenheters minskning av andelen förgymnasialt utbildade i kommunen sedan 2019 och uppgår 2020 till 15,4 procent av befolkningen. Sett till befolkningen mellan 20–64 år däremot, som exkluderar individer i gymnasieålder, är minskningen större och uppgår till en minskning med 0,3 procentenheter från 2019 till 11,8 procent av befolkningen år 2020. Även de med gymnasial utbildning som högst avklarade utbildning har minskat relativt sett. Huvudsakligen har andelen eftergymnasialt utbildade ökat i kommunen. Trenden är i linje med den nationella trenden för åldersgruppen, där antalet högutbildade stadigt har ökat sedan år 2000 samtidigt som antalet lågutbildade har sjunkit. Nationellt sett minskade andelen förgymnasialt utbildade likaså med 0,3 procentenheter från 2019 till 10,9 procent år 2020, vilket däremot innebär en fortsatt lägre andel förgymnasialt utbildade i riket i genomsnitt än i Malmö kommun år 2020.

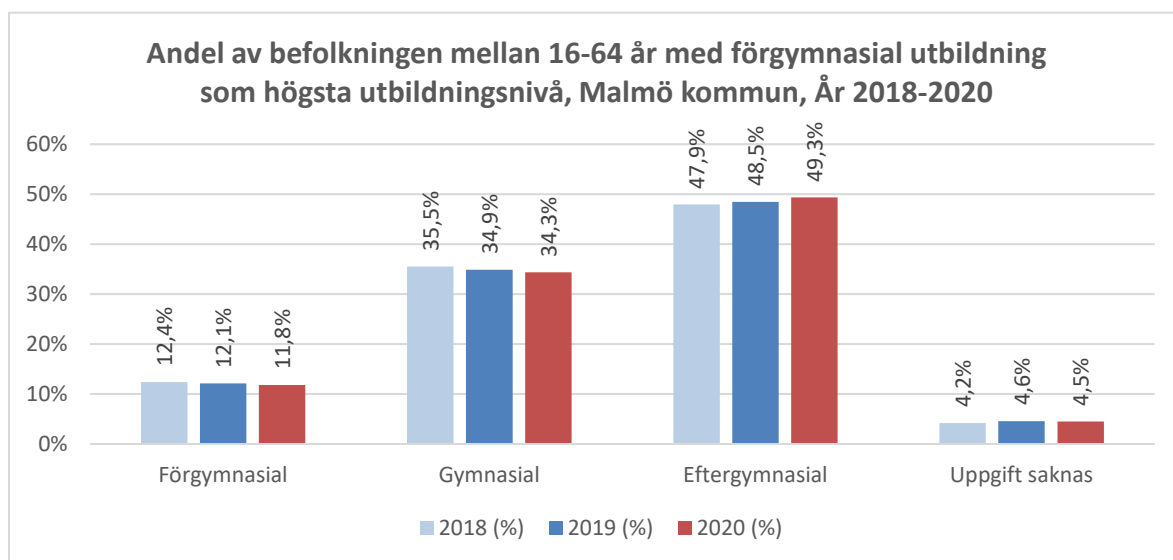

Diagram 11. Andel av befolkningen mellan 16–64 år med förgymnasial utbildning som högsta utbildningsnivå, Malmö kommun, År 2018 - 2020. Källa: SCB, egen bearbetning.

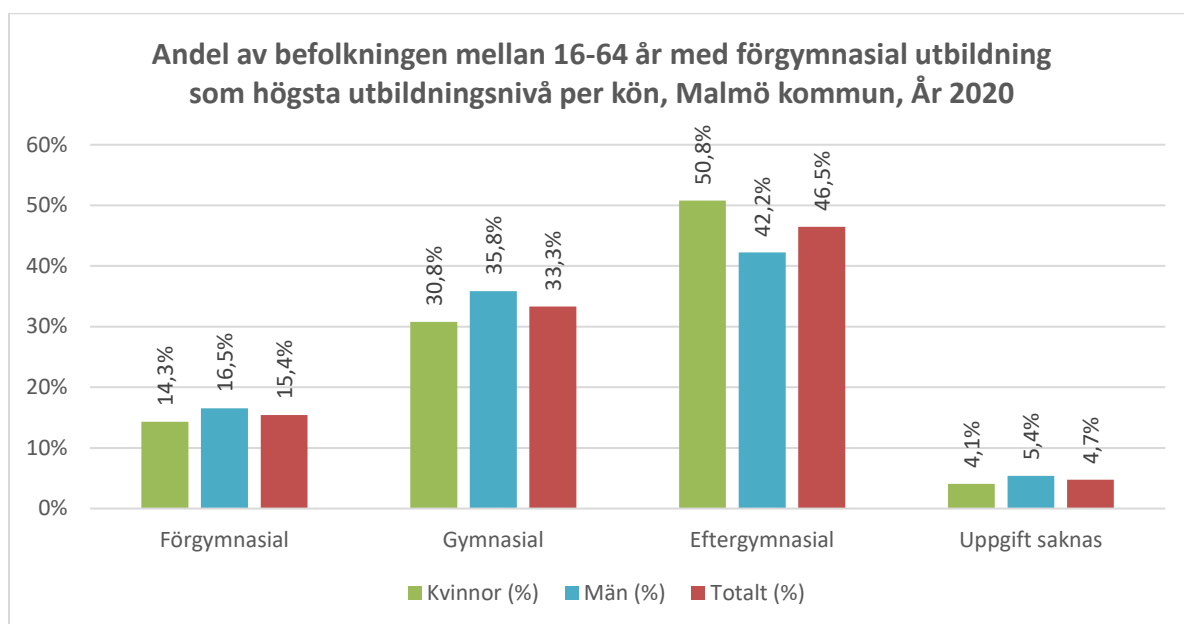

Diagram 12. Andel av befolkningen mellan 16–64 år med förgymnasial utbildning som högsta utbildningsnivå per kön, Malmö kommun, År 2020. Källa: SCB, egen bearbetning.

Via de operativa styrgruppernas redovisning framkommer att studiemotiverande arbete för unga fortfarande genomförs kontinuerligt i samverkan. I introduktionsutbildningen som hålls för nyanställda har även fortsatt en kompetenshöjning om utbildningsnivåns påverkan på arbetslösa jobbmöjligheter genomförts. Samarbetet kring målgruppen som omfattas av utbildningsplikt har fortsatt. De framtagna arbetsprocesserna som möjliggör att Malmöbor i kommunala arbetsmarknadsinsatser deltar i studiemotiverande kurs på folkhögskola samt att arbetslösa Malmöbor kan studera med studiestartsstöd har också bidragit till att påverka målets utfall. Det finns även ett flöde till studier från övrig samverkan där såväl Krami Malmö, Avanti 2.0, Samstart och Malmökraften 2.0 avslutar Malmöbor mot studier, vilket på sikt påverkar utbildningsnivån.

7 Sammanfattande diskussion och förslag

Samverkan mellan Malmö stad och Arbetsförmedlingen är omfattande. Det som vi i denna rapport kallar för *samverkansvolymen*⁹ visar att samverkan omfattar 6 504 Malmöbor i genomsnitt per månad. Detta motsvarar 26 procent av de arbetslösa Malmöborna vilket är cirka 2 procentenheter högre än 2020. Samverkan kring Malmöborna har skett i olika omfattning, ibland i förhållandevis låg grad genom att Malmöbons arbetsmarknadsplanering har blivit avstämmd och samordnad på tjänstemannanivå, och ibland i förhållandevis hög grad genom deltagande i olika arbetsmarknads-politiska program och/eller insatser som bedrivs i samverkan. Samverkansvolymen är nästan exakt lika stor för kvinnor som för män, samtidigt finns fler arbetslösa män i Malmö. I relation till antalet arbetslösa kvinnor och män omfattas därmed kvinnor i något högre grad än män av samverkan mellan Arbetsförmedlingen och Malmö stad.

Att visa *resultatet av samverkan* är komplicerat. Främst för att samverkan sker på olika nivåer och i olika skeenden i en individs planering mot arbete. Vissa samverkansinsatser är det första steget mot arbete medan andra är det sista och avslutande innan målet nås. Dessutom finns en mätproblematik då Malmö stads och Arbetsförmedlingens register inte går att samköra. Resultat har vi definierat som att en Malmöbo har tagit del av Arbetsförmedlingens arbetsmarknadspolitiska program, kommunala insatser eller andra samverkansformer som resultat av gemensamma arbetsprocesser eller deltagit i insatser som bedrivs i samverkan mellan Malmö stad och Arbetsförmedlingen och som i den här rapporten definieras som övrig samverkan. Minst 2 774 Malmöbor har i genomsnitt per månad deltagit i processer/insatser fastställda i samverkan som ska leda till arbete och studier vilket är cirka 120 Malmöbor fler per månad än 2020. När resultatet av arbetsprocesser och övrig samverkan som finns könsuppdelad summeras är könsfördelningen 47,7 procent för kvinnor och 52,3 procent för män. Det betyder att det på totalen är en förhållandevis jämn könsfördelning avseende arbetsprocesser och övrig samverkan. Nedbrutet per arbetsprocess eller insats framkommer däremot skillnader där män tar del av arbetsmarknadsanställningar, arbetsmarknadsutbildningar och jobbspår i klart högre grad än kvinnor. Kvinnor tar i sin tur del av studiestartsstöd i klart högre grad än män. Kännetecknade för de insatser där män är överrepresenterade är att de är arbetsnära och oftast relativt dyra. Analysgruppen bedömer att det är viktigt att de operativa styrgrupperna i sina målgruppskartläggningar tydliggör kvinnors och mäns behov så att ett fortsatt aktivt arbete för att anpassa och tillgängliggöra utbildnings- och insatsutbudet till både kvinnor och män kan genomföras. Analysgruppen bedömer också att det är av stor vikt att följa hur insatser till kvinnor och män fördelas framöver.

Förutom resultat så som vi definierat det ovan går det även att se att arbetsprocesser och övrig samverkan innefattar övergångar till arbete och studier. Vi har lyckats identifiera 1 896 mätbara övergångar till arbete eller studier, 999 för kvinnor och 897 för män. Volymen är sannolikt lågt räknad då vi nyttjat försiktighetsprincipen. Med liknande beräkning för 2020 framgår att det skett ungefär 450 fler övergångar till arbete och studier genom samverkan under 2021 än 2020 vilket främst förklaras av att fler haft en arbetsmarknadsanställning och att fler har studerat med studiestartsstöd.

I föregående års rapport lyftes att samverkansstrukturen behövde fortsätta att utvecklas och anpassas utifrån delvis nya förutsättningar till följd av Arbetsförmedlingens reformering som bland

⁹ För definition av samverkansvolym se avsnitt 4 - Samverkansvolymen

annat inkluderar en större användning av fristående aktörer. Utifrån utvecklingen av samverkansvolymen 2021 och rapporteringen från de operativa styrgrupperna finns det inget som indikerar att reformeringen än så länge har haft någon tydlig påverkan på samverkan. Analysgruppen bedömer att samverkan mellan Arbetsförmedlingen i Malmö och Malmö stad har utvecklats under 2021 och att fler Malmöbor därmed fått en avstämd/samordnad arbetsmarknadsplanering, att fler Malmöbor fått insatser via samverkan och att fler Malmöbor gått till arbete eller börjat studera via samverkan.

På den strukturella nivån styrs samverkan genom SÖK-målen, så att det arbete som görs i samverkan långsiktigt ska förbättra Malmös arbetsmarknad utifrån ett antal viktiga behov. I uppföljningen 2021 framkommer en positiv utveckling för samtliga SÖK-mål med mätbart utfall. Utmaningar kvarstår dock då Malmö är en kommun med relativt hög arbetslöshet, låg sysselsättningsgrad och stort behov av försörjningsstöd. Samverkan ska driva på och stötta utvecklingen i en önskad riktning. Utifrån den omfattning och inriktning som samverkan har så bedömer analysgruppen att samverkan idag utgör ett viktigt bidrag för att driva på utvecklingen i den avsedda riktningen för samtliga fem SÖK-mål.

Kan samverkan på något sätt bidra ännu mer framöver? Arbetslösheten i Malmö har sjunkit under hela 2021 till följd av en stark utveckling på arbetsmarknaden. Dock framkommer i exempelvis de prognoser som Arbetsförmedlingen lämnar om framtiden i *Arbetsmarknadsutsiktterna hösten 2021*¹⁰ att långtidsarbetslösheten, som har varit en stor utmaning under flera år, har förstärkts under pandemin. En annan utmaning som lyfts fram är de ökade obalanserna mellan vilka kompetenser som arbetsgivarna efterfrågar och vilka kompetenser de arbetslösa har. Rekryteringssvårigheter som fanns inom flera branscher och yrken redan före krisen har åter blivit tydliga, samtidigt som det kortsiktigt uppstått en generell brist på arbetskraft till följd av den snabbt ökande efterfrågan. Även på längre sikt kommer det, oavsett konjunkturläge, att finnas en stor efterfrågan på utbildad arbetskraft, vilket bland annat drivs av en förändrad demografi med framför allt fler äldre i befolkningen. Samtidigt har kompetenskraven ökat och förändrats i takt med de strukturella förändringarna som har påskyndats av krisen. En mer avancerad arbetsmarknad ställer högre krav på arbetskraftens kompetenser, vilket riskerar att öka obalanserna. Dessa obalanser blir nu tydligare vilket försvårar matchningsläget på arbetsmarknaden och riskerar att hämma tillväxten och sysselsättningsutvecklingen. Det är troligt att arbetsgivare kommer fortsätta att uppleva en ökad brist på arbetskraft med efterfrågade kompetenser trots att arbetslösheten fortfarande är hög.

I Arbetsförmedlingens rapport *Arbetsmarknadsutsiktterna hösten 2021* framhålls bland annat att fler långtidsarbetslösa behöver påbörja studier för att långsiktigt komma i arbete. Att motivera och vägleda fler till utbildning bedöms också vara helt centralt för att minska obalanserna på arbetsmarknaden. I likhet med slutsatserna i rapporten för 2020 föreslår analysgruppen att om samverkan ska få än större effekt så bör satsningar på utbildning som möter arbetsmarknadens behov göras i högre grad än idag. Det handlar främst om att samarbeta kring underlag för utbildningsplanering, vägledning till reguljära studier samt att motverka avhopp från pågående studier. Det handlar även om att fortsätta slussa Malmöbor till arbetsmarknadsutbildningar samt öka volymerna av yrkes-sfi och jobbspår.

¹⁰ Arbetsmarknadsutsiktterna hösten 2021 – Utvecklingen på arbetsmarknaden 2021–2023, Arbetsförmedlingen analys 2020:12, Arbetsförmedlingens diarienummer Af-2021/0063 1389

I april 2022 lämnade regeringen förslag på lagändring till riksdagen om att överenskommelser mellan Arbetsförmedlingen och kommuner får innefatta ersättning från Arbetsförmedlingen till kommunerna.¹¹ Lagändringen föreslås träda i kraft i december 2022. Dessförinnan, i februari 2022, gav regeringen Arbetsförmedlingen i uppdrag att under 2022 förbereda för att från och med 2023 förstärka stödet till personer som är långtidsarbetslösa, särskilt i områden med socioekonomiska utmaningar.¹² Stödet ska förstärkas bland annat genom ökad fysisk lokal närvaro och tillgänglighet som sker i egen regi, genom servicekontor eller genom samverkan med kommuner för att till exempel förbättra möjligheterna för planering av stöd. Arbetsförmedlingen ska även stärka den strategiska och operativa samverkan med kommuner avseende stöd till långtidsarbetslösa personer som är i behov av förstärkt stöd.

De operativa styrgrupperna för de lokala överenskommelserna i Malmö har i uppdrag att löpande kartlägga och identifiera målgruppernas behov och att ta hand om de behov som identifierats genom nya eller befintliga former för samarbete, arbetssätt eller insatser. Analysgruppen föreslår att de operativa styrgruppernas målgruppskartläggningar och behovsanalyser samordnas med analysarbetet kopplat till lagförslaget och uppdraget som beskrivs ovan, inom ramen för den strategiska överenskommelsen. Ett tydligt jämställdhetsperspektiv behöver vägas in i analysen som också behöver innehålla förslag på var samverkan med stöd av ekonomisk ersättning till kommunen skulle kunna få störst effekt. Analysen bör vara klar under hösten 2022 för att det operativa arbetet ska kunna startas upp tidigt under 2023. Förslaget ger en sammantagen målgrupps- och behovsanalys som även utforskar om och i så fall hur samverkan kan bidra till förstärkt stöd till arbetslösa Malmöbor.

¹¹ Propositionen Förbättrade förutsättningar för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten A2022/00330

¹² Regeringsbeslut A2022/00330